Kabelgat 't - Zaandam

't Kabelgat

Op 31 mei 2009 is er een REUNIE van 't Kabelgat in Poppodium De Kade in Zaandam. Zie ook DEZE website

Van oorsprong doopsgezind jongerencentrum aan de Wilhelminastraat (tegenover het stadhuis van Zaandam).

Geopend in februari 1969 en uitgegroeid tot het centrum voor de alternatieve jeugd in Zaandam en omstreken. In drukke tijden werden in de twee aan elkaar gekoppelde woonhuizen verspreid over de avond 1500 bezoekers geteld, uit heel Noord-Holland.

Het centrum werd feitelijk gerund door een kerngroep van vaste bezoekers. Het bestond op het hoogtepunt uit 8 verschillende ruimten, waaronder een bar, een theekamer, een Jimi Hendrix tempel en uiteraard een theater.

Het Kabelgat was een flinke periode door de weeks elke avond en in het weekend permanent open, waarbij het zelfs zondag aan het begin van de middag alweer vol begon te lopen.

Foto's boven: links, opening in 1969; midden vredesdemonstratie Kabelgatters; rechts protest tegen agressie van Zaanse 'vetkuiven'

Er werd op verschillende plekken in 't Kabelgat gemusiceerd, regelmatig spontaan door Leen Schoen, Hans Dekker en Dirk van Braam, Fred Ham en Co Akkema, John Yankiwicz en op andere momenten speelde er een band in het Theater. Knipsels boven: het 'Kitsj-conservatorium' (1969)

Verschillende vaste bezoekers vormden in de loop der jaren bands met als meest tot de verbeelding sprekende voorbeeld de Felix Cat Mauw/Wauw Group.

Foto's boven uit 1970: links de ruimte met het 'podium', midden: de theekamer; rechts, voorstelling op het balcon ten tijde van de Jumelage.

Zaanse bands als Miscellany en Backyard hadden eveneens hun roots in 't Kabelgat. De formatie Turf trad er ook op.

Kijkje in 't Kabelgat in 1971 met rechts Hans Dekker (De Bards) in gesprek met Paul Vreeken (Felix Cat Mauw Wauw Group)

Vanaf eind 1969 vond ook een in Amsterdam opgerichte band er domicilie: het voor 60% uit Zaankanters bestaande Cirrus Minor, dat elke zaterdag in 't Kabelgat oefende. Die zaterdagmiddagen werden mede daardoor druk bezocht, zo druk zelfs dat regelmatig het Theater moest worden gebarricadeerd omdat oefenen anders op een optreden ging lijken.

Links: 't Kabelgat in maart 1970 met op de begane grond nog de winkel van Van Elswijk. Rechts: Het op last van de Gemeente ontruimde en dichtgetimmerde Kabelgat in 1972 met eronder De Wereldwinkel. Pas in 1977 werd het pand gesloopt en verrees de huidige nieuwbouw.

Afbeeldingen boven: links, lidmaatschapskaart 1970; midden, op pad met de 'Kabelgatbus'; rechts, 1970 - opstootjes met agressieve 'kuifjes' uit naburige (drank)café's.

De band Cirrus Minor trad er regelmatig op, ook nadat 't Kabelgat eind 1971 op last van de brandweer werd gesloten en korte tijd later verder moest in een houten keet aan het Land van Middelhoven (Heijermanstraat).
In de ene grote ruimte die daar beschikbaar was (later na verbouwing 2 kleinere) was het aanmerkelijk minder gezellig, maar totdat het afbrandde in 1974 regelmatig nog behoorlijk druk.

Foto's boven: links, Kabelgatters op popfestival Kralingen (1970), midden en rechts: kabelgat in 1971 na diverse verbouwingen (meestal in de zomer en de Kerstvakantie).

Andere bands die in 't Kabelgat optraden: de Bards (vooral de eerste 2 jaar zeer regelmatig), Oneofallofus, Friends, Fruit of the Loom (Amsterdamse bands) en Kaz Lux (memorabel: een - vanwege de warmte - spontaan opgezet openlucht concert op het Land van Middelhoven).

De bands werden veelal begeleid door een lichtshow: meestal de Corsz Ereynesz Lightshow, soms de Wonderland Lightshow van Frans Room en later de Shocking Lightshow. Met eigen apparatuur werd ook wel een lichtshow gegeven op de witte muren van het stadhuis aan de overkant. Ongetwijfeld een van de legio redenen dat het gemeentebestuur het weinig representatieve hippiecentrum liever kwijt dan rijk was.

Foto's boven: juni 1971, uitstapje naar Amsterdamse Bos (Free concert Humble Pie, America, Pink Floyd)

In 1970 speelde de commercie in op het succes van 't Kabelgat en het verwante Provadya? door 'Undergroundavonden' te organiseren in L'Ecole aan de Botenmakerstraat, het gebouw waar later 't Drieluyck in zou worden gevestigd. Zie ook ingezonden brief hiernaast van Gerrit Onrust uit het zaans Dagblad De Typhoon n.a.v. een brief van Derk Peeters (de fotograaf met horeca ambities).

Hoewel daar een aantal aardige bands optraden (onder meer Focus), liet het alternatieve publiek zich niet verleiden: men nuttigde liever thee en een joint in de jongerencentra dan bier in een commerci?le tent.

Met dank aan Paul Vreeken (tekst en foto's)

Berichtje in Dagblad Zaanstreek (1973/1998)